

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχολικό Περιβάλλον και Ψυχική Υγεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις βίντεο, συζητήσεις.		3	4
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εκπαιδευτική Ψυχολογία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1056		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε έναν κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο παρόν μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εξοικειωθούν βασικές αρχές και έννοιες που αφορούν την πρόληψη και την παρέμβαση στη σχολική κοινότητα και στους παράγοντες που συμβάλλουν στην προαγωγή της ψυχικής υγείας και ευεξίας των μαθητών για την ενίσχυση της μάθησης. Ειδικότερα, μέσα από παραδείγματα παρεμβατικών προγραμμάτων που έχουν εφαρμοστεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, οι φοιτητές/τριες εκτός από τη θεωρητική κατάρτιση θα έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν σε εισαγωγικές ασκήσεις που αφορούν στην εφαρμογή δραστηριοτήτων κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής στη σχολική τάξη.

Το μάθημα έχει ως αφητηρία βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του πεδίου της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας οι οποίες διδάχτηκαν στο πλαίσιο του αντίστοιχου μαθήματος υποβάθρου. Εστιάζει και εμβαθύνει σε εκείνα τα πεδία μελέτης της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας που αφορούν την ανάπτυξη της προσωπικότητας κοινωνική και ηθική, σε μαθητές με ιδιαιτερότητες, στη διαφορετικότητα, στην επίδραση του πλαισίου και ειδικότερα του σχολικού περιβάλλοντος και στην εκπαίδευση των

μαθητών σε δεξιότητες για την προαγωγή θετικών συμπεριφορών στην τάξη.

Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να εξοικειωθούν με τη βασική και τη σύγχρονη βιβλιογραφία που αφορά την Εκπαιδευτική Ψυχολογία και ειδικότερα με τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις αναφορικά με την παροχή ψυχολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών στη σχολική κοινότητα
- Να προβληματιστούν γύρω από τις ηθικές προεκτάσεις και τις πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στο πεδίο του μαθήματος.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης στο πεδίο του μαθήματος και ειδικότερα σχετικά με την έννοια της κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών και επιμέρους διαστάσεις της ψυχοκοινωνικής τους προσαρμογής
- Να εξοικειωθούν με τα προγράμματα πρόληψης και προαγωγής της ψυχικής υγείας στο σχολικό περιβάλλον, τη δομή, το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών
- Να κατανοήσουν την ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική και τη σημασία της στη συνεργασία των μελών του σχολικού περιβάλλοντος
- Να γνωρίσουν την έννοια της ψυχικής ανθεκτικότητας και προαγωγής της ψυχικής ευεξίας σε επίπεδο συστήματος μέσα από πρακτικές εφαρμογές

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, και επαγωγικής σκέψης

- Απόκτηση ικανοτήτων-δεξιοτήτων για αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση γνώσεων και πληροφοριών
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφορετικότητας των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας κατά την άσκηση του ρόλου τους ως ψυχολόγοι
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: **Επιστημονικές Βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].**

- Εβδομάδα 1^η** : Παρουσίαση οργανογράμματος μαθήματος και εισαγωγικά στοιχεία. Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την πρόληψη και την παρέμβαση και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο σχολικό περιβάλλον [1, 2]
- Εβδομάδα 2^η** : Ανάπτυξη εννοιολογικού πλαισίου [1, 2]
- Εβδομάδα 3^η** : Προαγωγή της ανθεκτικότητας και ψυχικής ευεξίας στη σχολική κοινότητα [1, 2]
- Εβδομάδα 4^η** : Η έννοια της κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής - Κοινωνική επάρκεια κοινωνικές δεξιότητες [1, 2, 4]
- Εβδομάδα 5^η** : Συναισθηματική επάρκεια - συναισθηματικές δεξιότητες [1, 2, 4]
- Εβδομάδα 6^η** : Σχέσεις με συνομηλίκους, θέματα συμπεριφοράς και οριοθέτησης στο σχολείο [1, 2, 3, 4]
- Εβδομάδα 7^η** : Παρεμβατικά προγράμματα στο σχολικό περιβάλλον (επίπεδα πρόληψης, δομή, σχεδιασμός, εφαρμογή και μέτρηση αποτελεσματικότητας) (I) [1, 2, 3, 5]
- Εβδομάδα 8^η** : Παρεμβατικά προγράμματα στο σχολικό περιβάλλον (επίπεδα πρόληψης, δομή, σχεδιασμός, εφαρμογή και μέτρηση αποτελεσματικότητας) (II) [1, 2, 3, 5]
- Εβδομάδα 9^η** : Παραδείγματα προγραμμάτων προαγωγής της μάθησης και της ψυχικής υγείας στο σχολείο - Προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης [1, 2, 5]
- Εβδομάδα 10^η** : Παραδείγματα προγραμμάτων προαγωγής της μάθησης και της ψυχικής υγείας στο σχολείο – Προγράμματα δευτερογενούς πρόληψης και παρεμβατικά προγράμματα σε επίπεδο συστήματος [1, 2, 3, 5]
- Εβδομάδα 11^η** : Η έννοια της ψυχολογικής διαλεκτικής συμβουλευτικής [1, 2, 4, 5]
- Εβδομάδα 12^η** : Η σημασία της ενσυνειδητότητας [1, 2, 4, 5]
- Εβδομάδα 13^η** : Συμπεράσματα, επίλυση αποριών και ανατροφοδότηση [1, 2, 3, 4, 5]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Η παράδοση του μαθήματος γίνεται με τη χρήση Τ.Π.Ε. Χρησιμοποιείται το σύστημα e-learn για σημειώσεις (διαφάνειες) πληροφορίες και γενικότερη υποστήριξη της διδασκαλίας του μαθήματος											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 1630 946 1720">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="946 1630 1174 1720">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th data-bbox="1174 1630 1353 1720">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 1720 946 1816">Συναντήσεις μαθήματος</td> <td data-bbox="946 1720 1174 1816">39</td> <td data-bbox="1174 1720 1353 1816">1,56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1816 946 1953">Μελέτη του γνωστικού αντικείμενου για ενδιάμεση πρόοδο</td> <td data-bbox="946 1816 1174 1953">25</td> <td data-bbox="1174 1816 1353 1953">1</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56	Μελέτη του γνωστικού αντικείμενου για ενδιάμεση πρόοδο	25	1		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS										
Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56										
Μελέτη του γνωστικού αντικείμενου για ενδιάμεση πρόοδο	25	1										

	Μελέτη του μαθήματος για τις τελικές εξετάσεις	33	1.32
	Εξετάσεις	3	0.12
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100	4
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στο ενδιάμεσο του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης και αναλυτικής απάντησης (30%) • Τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις αναλυτικής απάντησης (70%) • Προαιρετική ομαδική εργασία με bonus • Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος. 		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Πρόληψη και Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας στο Σχολείο και στην Οικογένεια*. Gutenberg.
- Henderson, N., & Milstein, M. (2008). *Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα: Πώς μπορεί να γίνει πραγματικότητα για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς*. Επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης και πρόλογος. Χ. Χατζηχρήστου. Μετάφραση Β. Βασσαρά. Τυπωθήτω.
- Borowski, T. (2019). CASEL's framework for systemic social and emotional learning. *Measuring SEL: Using Data to Inspire Practice*, 8, 1-7.
- Brackett, M. A., Bailey, C. S., Hoffmann, J. D., & Simmons, D. N. (2019). RULER: A theory-driven, systemic approach to social, emotional, and academic learning. *Educational psychologist*, 54(3), 144-161. <https://doi.org/10.1080/00461520.2019.1614447>
- Brown, D., Pryzwansky, W.B., & Schulte, A.C. (2007). *Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική. Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή*. Επιμέλεια Χ. Χατζηχρήστου. Μετάφραση: Α. Λαμπροπούλου. Τυπωθήτω.
- Gimbert, B. G., Miller, D., Herman, E., Breedlove, M., & Molina, C. E. (2023). Social emotional learning in schools: The importance of educator competence. *Journal of Research on Leadership Education*, 18(1), 3-39. <https://doi.org/10.1177/19427751211014920>
- Goldstein, S., & Brooks, R. B. (Eds.). (2023). *Handbook of resilience in children*. Springer Nature.
- Gueldner, B. A., Feuerborn, L. L., & Merrell, K. W. (2020). *Social and emotional learning in the classroom: Promoting mental health and academic success*. Guilford Publications.
- Niedenthal, P.N., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2012). *Ψυχολογία του συναισθήματος: Διαπροσωπικές, βιωματικές και γνωστικές προσεγγίσεις*. Τόπος.
- Φιλιππάτου, Δ. & Δημητροπούλου, Π. (2012). Συστημική θεώρηση της αξιολόγησης των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων μαθητών με δυσκολίες μάθησης. Στο Σ. Τάνταρος (Επιμ.), *Δυσκολίες μάθησης: Αναπτυξιακές, εκπαιδευτικές και κλινικές προσεγγίσεις* (σελ.147-164). Πεδίο.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2014). *Συμβουλευτική στη Σχολική Κοινότητα*. Τυπωθήτω.
- Χατζηχρήστου, Χ., Δημητροπούλου, Π., Λυκισάκου, Κ. & Λαμπροπούλου, Α. (2009). Προαγωγή της ψυχικής ευεξίας στη σχολική κοινότητα: Εφαρμογή παρεμβατικού προγράμματος σε επίπεδο συστήματος. *Ψυχολογία, Ειδικό Τεύχος Σχολικής Ψυχολογίας*, 16(3), 379-399.
- Χατζηχρήστου, Χ., Λαμπροπούλου, Α. & Λυκισάκου, Κ. (2004). Ένα διαφορετικό σχολείο: Το σχολείο ως κοινότητα που νοιάζεται και φροντίζει. *Ψυχολογία* 11(1), 1-19.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Educational Psychology

Educational Psychologist

Psychology in the Schools

School Mental Health

Journal of School Psychology

School Psychology

International Journal of School & Educational Psychology